

7 juli 2022

Samrådsredogörelse

Samråd inför ansökan om nätkoncession för linje för nya kraftledningar mellan station Hjortsberga och elintensiv anläggning inom Eskilstuna logistikpark, Eskilstuna kommun, Södermanlands län

Projektorganisation:

Vattenfall Eldistribution AB
www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel: 08-739 50 00
Org.nr: 556417-0800
Projektledare: Andreas Brolund
Tillstånd och rättigheter: Björn Sommarström

Samrådsredogörelse

Rejlers Sverige AB
Box 30233
104 25 Stockholm
www.rejlers.se

Uppdragsledare: Fredrik Nystrand
Samrådsredogörelse: Charlotta Sahlström
Granskning: Fredrik Nystrand

Foton, illustrationer och kartor: Vattenfall Eldistribution AB, Rejlers Sverige AB

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	Genomförda samrådsaktiviteter	4
2	MYNDIGHETER	5
2.1	Länsstyrelse och kommun	5
2.1.1	Länsstyrelsens synpunkter	5
2.1.2	Kommunens synpunkter	7
2.2	Övriga myndigheter	7
3	Enskilda särskilt berörda	9
4	Organisationer, föreningar och verksamhetsutövare	10
5	Allmänhet	17

BILAGOR:

Bilaga 1. Samrådsbrev myndigheter

Bilaga 2. Samrådsunderlag

Bilaga 3. Annons Eskilstuna-Kuriren

Bilaga 4. Länsstyrelsens yttrande

Bilaga 5. Kommunens yttrande

Bilaga 6. Yttranden övriga myndigheter

Bilaga 7. Yttranden organisationer, föreningar och verksamhetsutövare

Bilaga 8. Yttrande och bemötande LRF Södermanland

1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för nya 130 kV¹ ledningar mellan station Hjortsberga och en elintensiv anläggning inom Eskilstuna logistikpark i Eskilstuna kommun, Södermanlands län.

Inom ramen för tillståndsansökan ska samråd genomföras i enlighet med 6 kap. MB vilket framgår av bestämmelserna i Ellagen. Samrådet är en del av tillståndsprocessen och föregår upprättandet av den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska biläggas ansökningshandlingarna.

Föreliggande handling utgör en redogörelse för hur samrådet har genomförts i aktuellt fall samt vilka samrådsparter som har kontaktats. Vidare sammanfattas de yttranden som inkommit under samrådsprocessen samt hur Vattenfall Eldistribution beaktat dessa. Samtliga yttranden som inkommit under samrådsprocessen biläggs även i sin helhet till aktuell skrivelse. I tabell 1 nedan ges även en sammanfattning av de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för projektet.

1.1 Genomförda samrådsaktiviteter

I listan i tabell 1 redovisas de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för föreliggande samrådsprocess.

Tabell 1 Lista över genomförda samrådsaktiviteter i kronologisk ordning

Datum	Aktivitet	Se bilaga
2021-07-09	Utskick av samrådsunderlag till länsstyrelsen, kommuner och övriga myndigheter	1 och 2
	Utskick av samrådsbrev till berörda fastighetsägare och närboende	3
	Annonsering om samråd i Eskilstuna-Kuriren	4
2021-08-25	Sista dag för samråd	

¹ Vanligtvis benämns ledningar på den aktuella spänningsnivån 130 kV ledning. Ledningens nominella spänning är egentligen något högre än detta värde, nämligen 132 kV. Ledningens konstruktionsspänning, dvs den högsta spänningen för vilken anläggningen är konstruerad, är i detta fall 145 kV. Planerad ledning kommer i detta samrådsunderlag att benämnas 130 kV ledning.

2 MYNDIGHETER

2.1 Länsstyrelse och kommun

Samrådet med myndigheter inleddes den 9 juli 2021 med utskick av inbjudan till skriftligt samråd (Bilaga 1) inklusive samrådsunderlag (Bilaga 2) till Länsstyrelsen i Södermanlands län och Eskilstuna kommun.

Samrådsunderlaget beskriver den planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan samt redovisar förslag till innehåll och utformning av miljökonsekvensbeskrivning. Sista svarsdag för samrådssynpunkter var 25 augusti 2021.

2.1.1 Länsstyrelsens synpunkter

Skriftligt yttrande från länsstyrelsen inkom den 10 september och redovisas i helhet i Bilaga 5.

Tabell 2 Sammanfattning av inkomna synpunkter från länsstyrelsen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Länsstyrelsens synpunkter	Kommentarer
<p><i>Allmänt</i> Länsstyrelsen konstaterar att det är oklart om den nya transformatorstationen vid Hjortsberga ingår i detta samråd.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet</p> <p>Samrådet gäller den planerade 130 kV ledningen mellan Hjortsberga och Eskilstuna logistikpark.</p> <p>Transformatorstationen behandlas i en separat process.</p>
<p><i>Hänsyn till väg 899</i> Länsstyrelsen förutsätter att en dialog förs med Trafikverket bland annat om trafiksäkerhetsaspekter för anslutningsväg till nya stationen Hjortsberga.</p>	<p>Dialog med Trafikverket pågår inom ramen för stationsprojektet.</p>
<p><i>Kulturmiljö</i> Åtgärden kräver tillståndsprövning inför ingrepp i fornlämning och/eller fornlämningsområde enligt 2 kap. 12 § kulturmiljölagen (1988:950). Ansökan skickas till Länsstyrelsen.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution har beställt en arkeologisk utredning via länsstyrelsen som genomfördes under våren 2022.</p> <p>Utifrån utredningen kan ledningens utformning anpassas i samband med detaljprojekteringen.</p>

Naturmiljö

I direkt anslutning till den föreslagna ledningssträckningen finns flera fynd av den rödlistade och hotade kärlväxten ryl. Rylen är rödlistad som starkt hotad (EN). Eftersom området delvis redan är exploaterat är det osäkert om rylförekomsterna finns kvar, men det är fullt möjligt att några av förekomsterna finns kvar. Länsstyrelsen anser att det bör utredas om de föreslagna åtgärderna riskerar att påverka rylförekomster, samt redovisa försiktighetsmått.

En naturvärdesinventering har skett längs planerad ledningssträcka.

De uppgifter som framkommer vid samråd och vid NVI kommer att vara en del av de ingångsvärden som används vid detaljprojekteringen

Eventuell påverkan på rylförekomster och hänsynsåtgärder kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljö kvalitetsnormer vatten (MKN)

Länsstyrelsen anser att MKB bör redovisa för hur yt- och grundvattenförekomster eller övriga vattendrag finns inom området kan komma att påverkas av ledningsdragningen. Om ledningsdragningen medför negativ påverkan behövs lämpliga skyddsåtgärder vidtas.

Länsstyrelsen skriver att:

Hänsyn bör tas till att åtgärderna medverkar till spridning av markföroreningar.

Anmälan om vattenverksamhet ska sökas hos länsstyrelsen om ledningsdragningen medför arbete i vatten.

Om det blir aktuellt med markavvattning vill Länsstyrelsen även påminna om markavvattningsförbudet.

Vattenfall Eldistribution kommer i MKB:n att beskriva hur yt- och grundvattenförekomster eller övriga vattendrag som finns inom området påverkas.

Vattenfall Eldistribution kommer ta fram anmälan om vattenverksamhet om arbetena medför arbete i vatten.

Vattenfall Eldistribution kommer i MKB:n att beskriva om förorenade områden riskerar att påverkas av ledningssträckningen. Om så är fallet presenteras skyddsåtgärder för att förhindra att markföroreningar sprids i samband med byggnation och drift av ledningen.

Markavvattning kommer ej att ske.

Risk och säkerhet

Samrådsunderlaget beskriver att det finns lågpunkter som riskeras att översvämmas vid skyfall. Mottagningsstationen bör utredas ur ett skyfallsperspektiv och ev.

Erforderliga tillstånd och utredningar för mottagningsstationen kommer

översvämningsrisker. Det bör även undersökas om framtida klimatförändringar kan orsaka erosionsproblem.

att hanteras inom ramen för stationsprojektet.

2.1.2 Kommunens synpunkter

Skriftligt yttrande från Eskilstuna kommun inkom den 2 september och redovisas i helhet i Bilaga 6.

Tabell 3 Sammanfattning av inkomna synpunkter från kommunen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Kommunens synpunkter	Kommentarer
Kommunen skriver att kommunens utveckling med ökad befolkning, nya verksamheter och en generellt ökad användning av el leder till behov av en ökad överföringskapacitet och ett väl utbyggt elnät på alla spänningsnivåer. VF:s föreslagna ledningsdragning är kommunen till nytta. Sträckningen synes vara väl avvägd. De bedömningar och anpassningar vilka en ny ledning alltid medför, kommer att hanteras inom kommande koncessionsansökan till Energimarknadsinspektionen.	Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet och noterar kommunens synpunkter.

2.2 Övriga myndigheter

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till övriga myndigheter som kan tänkas beröras av verksamheten, se Bilaga 7 för yttrandena i sin helhet.

Myndigheter som inbjudits till samråd samt inkomna synpunkter framgår i tabell 4.

Tabell 4 Sammanfattning av inkomna synpunkter från kommunen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Myndighet	Synpunkter	Kommentarer
Riksantikvarie- ämbetet	Riksantikvarieämbetet hänvisar till länsstyrelsen.	Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet. Se vidare bemötande under länsstyrelsens yttrande ovan.
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	MSB har inget att erinra.	Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.
Försvarsmakten	Försvarsmakten har meddelat att de inte har något att erinra i ärendet	Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.

<p>Skogsstyrelsen</p>	<p>Skogsstyrelsen meddelar att verksamhet rörande nedgrävningar inte är att betrakta som skogsbruksåtgärd men kan komma att påverka pågående skogsbruk och områden med naturvärden och kulturmiljövärden.</p> <p>Inom detaljplanelagt område finns två objekt med naturvärden, dels N3447-2001 samt N3299-2001. I beskrivningen står "Området är bevuxet av en drygt 100-årig barrskog. I trädsiktet dominerar tall, gran med ett inslag av björk, ek, al och asp. I busksiktet finns några enar. Fältsiktet är av blåbärstyp. Död ved finns sparsamt i form av torrträd och lågor. Eftersom skogen i området är gammal finns förutsättningar för framtida höga naturvärden om skogen lämnas orörd."</p> <p>Det är bra om man kan ta hänsyn till dessa naturvärden.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>En naturvärdesinventering har genomförts längs planerad ledningssträcka och eventuell påverkan på naturvärden och hänsynsåtgärder kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.</p>
<p>Trafikverket</p>	<p>Föreslagen sträckning innebär att ledningen korsar väg 899. För att placera en ny ledning inom vägområdet utmed allmän väg krävs tillstånd från Trafikverket. Tillståndsansökan görs via Trafikverkets hemsida.</p> <p>Den nya mottagningsstationen vid Hjortsberga är tänkt att placeras strax intill väg 899. Trafikverket önskar få ta del av en mer detaljerad redovisning av mottagningsstationens placering i förhållande till väganläggningen, och samtidigt få tillfälle att lämna synpunkter kring placeringen med hänsyn till trafiksäkerheten på vägen. Om ny anslutning till väg 899 behövs från mottagningsstationens område, krävs tillstånd från Trafikverket.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Vattenfall Eldistribution kommer att söka tillstånd hos Trafikverket.</p> <p>Dialog med Trafikverket pågår inom ramen för stationsprojektet.</p>

	Ansökan om detta görs på Trafikverkets hemsida.	
Luffartsverket	<p>LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot kraftledningen.</p> <p>LVF informerar om CNS-utrustning, se yttrandet i Bilaga 7.</p> <p>LVF meddelar att berörda flygplatser alltid ska tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna på annan anledning misstänks kunna bli påverkade av etablering.</p> <p>LVF informerar om flyghinderanalys, se yttrandet i Bilaga 7.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Vattenfall Eldistribution har noterat Luffartsverkets synpunkter.</p> <p>Samråd har skett med Eskilstuna flygplats. Flygplatsen yttrade sig i första hand om ledningen mellan Kjula och Hjortsberga som redovisas i ett separat samrådsärende.</p>
Naturvårdsverket	Naturvårdsverket avstår från att yttra sig.	
Sveriges geologiska undersökning	SGU hänvisar till SGU:s allmänna riktlinjer som bifogas i yttrandet, se Bilaga 7.	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Vattenfall Eldistribution har tagit del av riktlinjerna.</p>
Strålsäkerhetsmyndigheten	<p>SSM ser positivt på att magnetfältsberäkningar kommer att redovisas i kommande MKB. SSM ser också positivt att de försiktighetsåtgärder som rekommenderas kommer att vidtas.</p> <p>SSM informerar om elektromagnetiska fält, se yttrandet i bilaga 7.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Vattenfall Eldistribution har tagit del av informationen om elektromagnetiska fält som redovisas i yttrandet.</p>

3 ENSKILDA SÄRSKILT BERÖRDA

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag skickades per brev 8 juli 2021 till samtliga lagfarna och taxerade fastighetsägare. Sista svarsdag för samrådssynpunkter var 25 augusti 2021.

Inga yttrande från enskilda särskilt berörda har inkommit.

4 ORGANISATIONER, FÖRENINGAR OCH VERKSAMHETSUTÖVARE

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till de organisationer, föreningar och verksamhetsutövare som kan tänkas beröras av verksamheten, se Bilaga 8 för yttrandena i sin helhet.

Tabell 5 Sammanfattning av inkomna synpunkter samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Organisation	Synpunkter	Kommentarer
Telia Elskyddsärenden	<p>Telia Elskyddsärenden har inga speciella synpunkter på samrådet.</p> <p>Kontroll av telekablers lägen beställs via ledningskollen.se. Se även Telestörningsnämndens meddelande nr 21.</p> <p>Telia önskar så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge, eventuella undanflyttningsåtgärder eller skyddsåtgärder ska bekostas av den part som initierar åtgärden.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Vattenfall Eldistribution bekostar eventuella undanflyttningsåtgärder eller skyddsåtgärder som kan komma att beröra Telias anläggningar.</p>
Rockwool	<p>Rockwool meddelar att de inte har något att erinra.</p>	
Sevab Nät AB	<p>Sevab meddelar att ett detaljerat samråd krävs för samordning av ny markkabel med befintliga anläggningar, samt planerade anläggningar, utmed föreslagen ny 130 kV markkabel. Ev. kostnader för åtgärder på Sevab:s anläggningar i närheten av den nya markkabeln står Vattenfall för.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Vattenfall Eldistribution har en löpande dialog med Sevab.</p>
Naturskydds-föreningen	<p>Naturskyddsföreningen anser att samrådsunderlaget inte uppfyller kraven för samråd och innehåll i MKB enligt miljölagstiftningen och Ei:s krav.</p> <p>Vattenfall har inte utrett några markkabelsalternativ vilket bryter mot miljölagstiftningen, miljödomstolarna och Ei:s krav.</p> <p><i>Teknikval</i></p> <p>Naturskyddsföreningen anser att</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Aktuellt samråd gäller en kabelanslutning mellan Planerad ny station och Eskilstuna Logistikpark.</p> <p>En naturvärdesinventering har skett längs planerad ledningssträcka och eventuell påverkan på</p>

Vattenfall har skrivit till stora delar felaktigt om markkablarnas påstådda nackdelar.

Intrångs- och miljöeffekter är betydligt mindre än luftburna ledningar.

Teknik, driftssäkerhet och ekonomi för markkablar

Teknikbilagan dokumenterar att nästan alla påstådda nackdelar med markkablar jämfört med luftburna markkablar är grundlösa och strider mot alla internationella erfarenheter. Ekonomiskt spelar de högre anläggningskostnaderna ingen roll, eftersom det är de elanvändande kunderna som betalar via anslutningsavgifter.

Negativa effekter av markkablar

Eftersom Vattenfall inte har utrett markkabel är det oklart hur stora ev. effekter kan bli. Under förutsättning att markkablar inte drar direkt genom mycket känsliga områden är effekterna små i jämförelse med luftledningarnas kraftledningsgator.

Social acceptans

På grund av de betydligt mindre intrångseffekterna och därav ev. mindre intäktsbortfall föredrar markägare och andra remissberättigade oftast markkablar.

Exploateringsförbudet

Av friluftss- och miljöskäl bl. a ska enligt rapporten om kompensationsinsatser, Eskilstuna kommuns översiktsplan och Grönplan, ska området väster om länsväg 899 som börjar från järnvägs korsningen bortåt och sträcker sig till E20 övergången vara fritt från ytterligare exploatering. ”Kjulaåsens natur väster om länsvägen (899) undantas från all exploatering. Kjulaåsen väster om länsvägen bevaras som grönområde enligt den fördjupade översiktsplanen för ELP från 2013.”

naturvärden och hänsynsåtgärder kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Vid samrådet och under möten med Eskilstuna kommun har det inte framkommit några uppgifter om att det skulle råda exploateringsförbud väster om väg 899.

Naturskyddsföreningen lämnar även yttranden för ledningarna från Kjula till den nya stationen och BL59 till den nya stationen.

Dessa ledningar berör inte denna koncession och redovisas inte i denna samrådsredogörelse. Fullständiga yttrandena finns dock bifogade.

Frågor rörande kraftledningen mellan Kjula och Hjortsberga samt BL59 till Hjortsberga hanteras i separata samråd.

Frågor rörande mottagningsstationen kommer att hanteras inom ramen för stationsprojektet.

Eskilstuna kommun har klassat ett ungefär 500 m brett område intill länsvägen som naturvårdsprogramområde.

Miljökraven

Mosippa, hybrid mellan mosippa och backsippa samt ryl finns i området och kraftstationen får inte anläggas enligt bla. Artskyddsförordningen.

Slutsatser

Vattenfall har endast gjort en ytlig naturinventering och att påstå att det blir en liten inverkan på naturen och friluftslivet finns det ingen grund för. De föreslagna kraftledningsalternativen och den nya stationen måste därför avvisas.

Anlägg istället markkablar, dessa är betydligt mindre inkräktande och bör utredas. En samförläggning med Eskilstuna Energi & Miljös 20 kV markkabel bör utredas.

Kjula IF	<p>Kjula IF är en idrottsförening med orientering som den största verksamheten. Under ett normalår genomför Kjula IF ett stort antal arrangemang och aktiviteter och har bland annat motionsspår, elljusspår samt skidspår vid snö.</p> <p>Tallstugan benämns som Kjula IFs sportstuga i samrådsunderlaget.</p> <p>Kjula IF meddelar att den planerade ledningen Kjula-Hjortsberga skär av den elbelysta kommunikationstigen mellan Tallstugan och elljusspåret.</p> <p>Kjula IF skriver att Kjulaås och åsstråket anges som del av kommunens gröna infrastruktur för natur och rekreation. Att då dra en luftledning ca 3-4 km genom åsen där friluftsliv ska bedrivas rimmar inte med "grön infrastruktur". Friluftsliv bedrivs i motionsspår som finns i detta</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet.</p> <p>Aktuellt samråd gäller en kabelanslutning mellan Planerad ny station och Eskilstuna Logistikpark.</p> <p>Se samrådsredogörelse avseende ledningen Kjula-Hjortsberga för bemötande av inkomna synpunkter.</p>
-----------------	---	--

åsstråk som i så fall kommer korsas av luftledningen.

Föreningen har orienteringskartor som kommer behöva ritas om.

Kjula IF anser att dra en kraftledning i detta skog- och åsområde är inte positivt för rekreation och friluftsliv.

Föreningen har sedan tidigare påverkats av olika verksamheter som etablerats i föreningens närområde. Dessa områden har tidigare varit skog- och åkermark. Att då bygga en kraftledning genom "det sista" av gröna stråk som nu finns i föreningens närhet invänder Kjula IF starkt emot.

Kjula IF vill inte protestera mot samhällsutvecklingen och logistikparkens utveckling men föreslår att andra ledningsdragningar öster om väg 899 utreds vidare.

I samrådsunderlaget för "Markkabel Eskilstuna logistikpark" konstateras att "*På grund av att utbyggnaden till största del sker i detaljplanelagt område och att utrymmet är begränsat kommer de nya ledningarna att förläggas som markkabel*".

Kjula IF menar att det visar att markkabel är fullt möjligt i detaljplanerat område och på delar av utbyggnaden. Kjula IF undrar vilka hinder det finns för att dra hela sträckan Kjula-Hjortsberga genom logistikparken där man också ska nyttja det förstärkta nätet. Vidare föreslår Kjula IF att sträckningen BL59-Hjortsberga följer sträckningen utefter väg 899 och vidare utefter banvallen för att på så sätt utnyttja redan befintliga infrastrukturstråk och inte påverka den gröna infrastrukturen.

<p>LRF Södermanland</p>	<p>LRF anser att jord- och skogsbruket ska i så stor utsträckning som möjligt vara</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för yttrandet</p>
------------------------------------	--	---

ostört från kraftledningar. LRF förespråkar markförlagda kablar. Kraftledningar kräver stora arealer, begränsar jord- och skogsbruksproduktionen och påverkar utvecklingsmöjligheter för fastigheter.

LRF förespråkar att nya kraftledningar ska följa befintliga ledningsgator och annan infrastruktur.

LRF undrar om ledningen utgör ett allmänt intresse eller är sprungen ur ett specifikt företags enskilda intresse. LRF anser att detta ska beaktas vid val av teknik och ersättning till berörda markägare.

LRF tycker att det är svårt att följa samrådsprocessen och var processen befinner sig. LRF betraktar de tre samråden som ett projekt.

Ersättning och ombud

LRF anser att Vattenfall beaktar och möjliggör digitala samrådsmöten eller möten utomhus till markägare där merparten har liten erfarenhet av liknande intrång. LRF vill betona vikten av att Vattenfall erbjuder sig att bekosta ombudskostnader.

Expropriationslagens grundprincip är att fastighetsägarna ska hållas skadelös för minskningen av fastighetens marknadsvärde. Verksamhetsutövaren har anpassat sin verksamhet utefter markinnehavet och kraftledningintrång kan få stora konsekvenser för den fortsatta verksamheten.

Besiktning samt återställande av mark

LRF anser att markägaren ska erbjudas att vara delaktig i besiktningen för att kunna framföra sina åsikter kring återställandet.

Minsta möjliga påverkan

LRF anser att Vattenfall inte följer

Aktuellt samråd gäller en kabelanslutning mellan planerad ny station och Eskilstuna Logistikpark.

Se vidare bilaga 9 för bemötande.

miljöbalken 2 kap 3§ angående att välja bästa möjliga teknik. LRF anser att Vattenfall ska utreda markkabel närmare samt att valet av luftburen kraftledning ska motiveras.

Tillämpliga domar

Vattenfall saknar underlag för bedömningar hur möjligheten att bedriva rationellt jord- och skogsbruk. Ledningen måste prövas mot hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken. E.ON fick avslag på att bygga på högproduktiv mark eftersom värdet av långsiktig matproduktion ansågs motivera merkostnaden av markkabel. LRF undrar hur jordbruksmarken ur ett 100-årigt perspektiv påverkas? Hur kommer stolpar och stag försvåra användningen av rampbevattning och annan modern teknik.

Jordbruk och djurhållning – brukningshinder

Luftledningarnas stolpfundament orsakar direkta odlingshinder, markintrånget består också de merkostnader och nedsatta växtproduktion som uppstår till följd av skyddsområdet intill ledningsfundament/stag.

Nationell och regional livsmedelsstrategi

Den nationella livsmedelsstrategin har målet att öka Sveriges produktion av livsmedel. Markförlagda ledningar utgör ett mer marksnålt alternativ. Region Södermanland har antagit en regional livsmedelsstrategi och arbetar för att kunna bidra till det nationella målet.

Landskapsbild

De planerade ledningsstråken går genom såväl skogsmark som öppen mark. Luftledning blir ett synligt inslag i landskapet. Oavsett val av stolpe medför ledningarna stora konsekvenser på landskapsbilden. Material i stolpar ska

beaktas för att bygga med bästa möjliga teknik.

En kraftledning innebär både ett visuellt och elektromagnetiskt intrång på de fastigheter som ligger i närheten av kraftledningen samt medför en betydande nedsättning på marknadsvärdet.

Samhällsekonomisk analys

LRF anser att det saknas en samhällsekonomisk analys vid byggande av ledning. LRF anser att följande bör ingå:

- Utebliven produktion, förädlingsvärdet och koldioxidbindning samt sysselsättning
- Ledningens påverkan på landskapet, brukningshinder och byggnationshinder.
- Ökad elektromagnetisk strålning vilket försvårar byggande av bostäder och företag

Vidare anser LRF att kostnaderna för drift och underhåll av markkabel vs luftledning ska redovisas.

LRF anser att markkabel ska förläggas för minsta påverkan på jord- och skogsbruksproduktion och nämner flera fördelar med markkabel bland annat: Påverkar inte framtida utveckling av fastighet och bygd och bättre produktionsförutsättningar.

Sammanfattningsvis

Merkostnaden och komplexiteten med markförlagd kabel väger mer än väl upp den fördyrande brukningen av åkermark, och den minskade produktionen mm.

Vattenfall ska inte enbart beräkna investeringskostnader i sin kalkyl, även samhällsekonomiska beräkningar ska ligga till grund för teknikval.

Den planerade ledningen är inte ett allmännyttigt projekt av intresse för staten, vilket bör avspeglas i teknikval och ersättning till markägare.

Bästa möjliga teknik ska enligt miljöbalken väljas, Vattenfall har allt för tidigt avskrivit möjligheten till markförlagd ledning.

LRF anser att projektet kommer ha betydande miljöpåverkan och att en MKB ska upprättas för projektet.

5 ALLMÄNHET

Allmänheten har inbjudits till samråd via annons i Eskilstuna-Kuriren den 15 juli 2021 Information om ärendet inklusive samrådsunderlag har även funnits tillgängligt på Vattenfall Eldistributions hemsida <https://www.vattenfalleldistribution.se/vart-arbete/samrad/ort/eskilstunahjortsberga/>

Inga yttranden från allmänhet har inkommit.